

Barometrul datelor privind diabetul zaharat în România 1 din 12 români are diabet zaharat

București, 12 octombrie 2023

- Peste 24.000 de români mor anual din cauze legate de diabet, un număr similar cu populația Sighișoarei
- Doar 38% dintre români au raportat că desfășoară săptămânal cel puțin activități fizice moderate, aceasta fiind cea mai mică pondere înregistrată la nivelul UE
- România alocă doar 1% din bugetul sănătății pentru prevenție, a doua cea mai scăzută pondere din Uniunea Europeană

Forumul Român de Diabet prezintă Barometrul privind diabetul zaharat în România, singurul studiu care integrează din surse publice relevante date de interes despre diabetul zaharat, oferind totodată și un context european. Barometrul analizează diabetul zaharat din mai multe perspective, precum: incidență, prevalență, complicații, mortalitate, cheltuieli cu sistemul de sănătate, pacienți nediagnosticați, factori de risc, registre de pacienți sau date din proiecte pilot.

Incidență, prevalență și pacienți nediagnosticați – asistăm la o adevărată epidemie de diabet

Astfel, în ceea ce privește incidența diabetului zaharat, aceasta a suferit o creștere îngrijorătoare în ultimii ani – în 2019 erau cu 41% mai multe cazuri decât în 2012. Tendința de creștere a continuat accelerat și în perioada post COVID-19 - în 2021, la fel ca peste tot în lume, România a înregistrat un număr record de cazuri de diabet diagnosticate: circa 1,5 milioane de cazuri.

Dintre acestea, majoritare sunt cazurile de diabet zaharat tip 2, mai exact 83,9% din totalul cazurilor raportate în cabinetele medicilor diabetologi. În ceea ce privește prevalența, aceasta se apropie de media europeană, situându-se ușor sub aceasta: în **România 1 din 12 adulți are diabet**, iar în Europa 1 din 11 adulți.

În plus, se estimează că 1 din 2 persoane nu știe că are diabet. În Europa, numărul total estimat al persoanelor nediagnosticate este de 21,9 milioane. Proporția acestora (persoane între 20 și 79 de ani) este de 21,4% la nivelul României, respectiv de 35,7% la nivelul Europei.

Complicații, mortalitate și factori de risc - jumătate dintre decesele în rândul diabeticilor, provocate de bolile cardiovasculare

Cele mai frecvente complicații ale diabetului zaharat sunt accidentele vasculare și polineuropatiile, urmate de retinopatii. În ceea ce privește cauzele mortalității, bolile cardiovasculare se situează pe primul loc, reprezentând cauza a jumătate dintre decesele în rândul diabeticilor. Totodată, mortalitatea prin cancer este mai ridicată cu 18% în rândul pacienților cu diabet zaharat de tip 2 (în vârstă de peste 35 de ani) comparativ cu populația generală. De asemenea, diabetul zaharat a reprezentat o comorbiditate critică și

pentru pacienții care au suferit de COVID-19: în perioada pandemiei, 30% dintre decese au fost asociate cu diabetul zaharat.

Privitor la factorii de risc, peste trei sferturi dintre adulții români au raportat că nu mănâncă cel puțin un fruct pe zi și o pondere similară dintre aceștia nu consumă nici legume zilnic. Totodată, doar 38% dintre români au raportat că desfășoară săptămânal cel puțin activități fizice moderate, aceasta fiind cea mai mică pondere înregistrată la nivelul UE. De altfel, alimentația nesănătoasă, inclusiv consumul redus de fructe și legume, precum și consumul ridicat de zahăr și sare, a fost implicată într-un sfert din totalul deceselor înregistrate în 2019.

România, penultima în UE la sume cheltuite pentru sănătate, prevenție și asistență medicală ambulatorie

Cheltuielile României cu sănătatea sunt printre cele mai mici din Uniunea Europeană - România alocă doar 5,7% din PIB pentru sănătate, al doilea cel mai scăzut procent din UE. Astfel, valoarea cheltuielilor cu sănătatea pe cap de locuitor în UE se ridică la EUR 3.523, iar în România valoarea este de doar EUR 1.310. Situația este similară și în cazul cheltuielilor cu prevenția, România alocând doar 1% din bugetul sănătății pentru prevenție, a doua cea mai scăzută pondere din UE. Tot pe locul 2 în topul celor mai scăzute ponderi din UE este și procentul alocat asistenței medicale ambulatorii, cu 19%. În ceea ce privește costul anual per persoană cu diabet zaharat în România, acesta este de peste 3 ori mai mic decât media europeană – USD 930 față de USD 3.086.

Registrele de pacienți – o soluție pentru o mai bună îngrijire a persoanelor cu diabet zaharat

România nu are un registru de pacienți, însă beneficiile unui astfel de registru sunt semnificative. Înființarea lui ar putea sprijini colectarea de date structurate și ar putea ajuta la îmbunătățirea standardului de îngrijire pentru persoanele cu diabet zaharat. În Europa există 4 registre naționale de diabet, în Croația, Danemarca, Letonia, Suedia, iar alte 7 țări au în curs de dezvoltare registre naționale. În 21 de țări există registre pentru anumite grupe de vârstă sau tipuri de diabet, 6 țări, printre care și România, au registre subnaționale, iar 13 țări nu au registru național.

Proiecte pilot derulate sub umbrela Forumului Român de Diabet – incidență crescută în mediul rural

Datele preliminare din proiectul pilot de screening, derulat sub umbrela Forumului Român de Diabet, într-o comună din mediul rural de către primărie prin intermediul medicului de familie indică un procent de peste 30% al celor care sunt la risc mare și foarte mare de a dezvolta diabet zaharat în următorii 10 ani. Totodată, un alt proiect pilot de evaluare a riscului de diabet zaharat derulat prin intermediul farmaciilor preponderent în mediul urban și care a evaluat persoane de peste 18 ani nediagnosticate cu diabet, arată că circa 20% dintre cei evaluați în farmacii au risc mare sau foarte mare de a dezvolta boala în următorii 10 ani.

“Diabetul este o problemă de sănătate publică, iar numărul de cazuri este în creștere accelerată. Reducerea prevalenței diabetului zaharat este un proces de lungă durată, care va necesita implicarea tuturor celor care au un rol în managementul său – medici, experți, asociații de pacienți sau industrie. Împreună suntem parte din soluție, iar cheia pentru reducerea numărului de cazuri de diabet zaharat este

prevenția”, a declarat **Prof. Univ. Dr. Gabriela Radulian**, Președinte, Societatea Române de Diabet, Nutriție și Boli Metabolice.

“România are una dintre cele mai mari rate de diabet din Europa. Este o problemă majoră de sănătate publică, din cauza cifrelor în continuă creștere, la care se adaugă estimările legate de numărul mare al celor care nu știu că trăiesc cu diabet sau care se află în faza de prediabet. Barometrul realizat de Forumul Român de Diabet ne oferă o perspectivă clară, exprimată în cifre, a pericolului pe care îl reprezintă diabetul zaharat în țara noastră”, a declarat **Prof. Univ. Dr. Gabriela Roman**, Președinte, Federația Română de Diabet, Nutriție și Boli Metabolice.

„Toți membrii Forumului Român de Diabet, respectiv comunitatea medicală, asociațiile de pacienți și reprezentanții companiilor farmaceutice lucrează împreună pentru a găsi soluții în ceea ce privește îmbunătățirea calității vieții persoanelor cu diabet și pentru a reduce prevalența acestei afecțiuni. Barometrul este un instrument care sprijină aceste obiective. Pornind de la datele disponibile despre impactul diabetului în țara noastră, putem dezvolta împreună noi proiecte și acțiuni care să răspundă celor mai urgente probleme”, a declarat **Dan Zaharescu**, Președinte Executiv, Asociația Română a Producătorilor Internaționali de Medicamente (ARPIM).

“O astfel de cartografiere a datelor cunoscute despre diabetul zaharat în România arată o realitate care nu este suficient de cunoscută în România. Diabetul zaharat tip 2 este o afecțiune care se instalează treptat și care rămâne cu pacienții întreaga viață. Totuși, afecțiunea poate fi prevenită sau întârziată prin schimbări în stilul de viață. Este nevoie însă ca populația să fie conștientă de pericolele diabetului, iar barometrul realizat de Forumul Român de Diabet poate reprezenta un punct de plecare pentru dezvoltarea unor proiecte de educație și conștientizare pentru publicul larg”, a declarat **Rodica Molnar**, Președinte, Asociația Copiilor și Tinerilor Diabetici-Mureș.

Forumul Român de Diabet este o platformă de colaborare care reunește asociații de pacienți, autorități din mai multe domenii, societăți medicale și reprezentanți ai producătorilor de medicamente. Proiectul se desfășoară într-un cadru de parteneriate între Societatea Română de Diabet, Nutriție și Boli Metabolice, Federația Română de Diabet, Nutriție și Boli Metabolice, asociații de pacienți și Grupul de Lucru Diabet al ARPIM.

Persoană de contact: Alin Iliescu; e-mail: alin.iliescu@pointpa.ro; tel.: 0725 932 333